

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
VE
T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
EĞİTİM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

OKUL-KUR'AN KURSU İŞ BİRLİĞİNE DAYALI
ÖRGÜN EĞİTİMLE BİRLİKTE HAFIZLIK PROJESİ
UYGULAMA USUL VE ESASLARI

Ankara 2019

A. DAYANAK

Okul-Kur'an Kursu İş Birliğine Dayalı Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesi Uygulama Usul ve Esasları; 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, MEB Özel Program ve Proje Uygulayan Eğitim Kurumları Yönetmeliği, MEB Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği, DİB Kur'an Eğitim ve Öğretimine Yönelik Kurslar ile Öğrenci Yurt ve Pansiyonları Yönetmeliği, Millî Eğitim Bakanlığı 2023 Eğitim Vizyonu, Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Anadolu İmam Hatip Liseleri ve İmam Hatip Ortaokulları Vizyon Belgesine dayanılarak hazırlanmıştır.

B. TANIM ve KISALTMALAR

Okul-Kur'an Kursu İş Birliğine Dayalı Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesi Uygulama Usul ve Esaslarında geçen,

Bakanlık	: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı'nı,
Başkanlık	: T.C. Cumhurbaşkanlığı Diyanet İşleri Başkanlığı'nı,
Çizelge	: İmam Hatip Ortaokulu Haftalık Ders Çizelgesi'ni
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı'nı,
DİB	: Diyanet İşleri Başkanlığı'nı,
DÖGM	: Din Öğretimi Genel Müdürlüğü'nü,
EHGM	: Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nü,
HTS	: Hafızlık Takip Sistemi
Müftülükler	: İl ve ilçe Müftülüklerini,
Müdürlükler	: İl ve ilçe Millî Eğitim Müdürlüklerini,
Kur'an Kursu	: Başkanlığa bağlı Kur'an kurslarını,
Okul	: Bakanlığa bağlı imam hatip okullarını,
Proje	: Okul-Kur'an Kursu İş Birliğine Dayalı Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesi Uygulama Usul ve Esasları: Okul-Kur'an Kursu İş Birliğine Dayalı Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesi Uygulama Usul ve Esasları'nı ifade eder.

C. AMAÇ

Bu proje, örgün eğitime devam eden ve aynı zamanda hafızlık yapmak isteyen öğrencilerin, hafızlık eğitimi ile hafızlık sonrası eğitim öğretim süreçlerinin etkin, verimli ve sistematik bir şekilde gerçekleştirilmesini, mesleki, akademik, sosyal, kültürel, sportif ve ahlaki gelişimlerinin desteklenmesini amaçlamaktadır. **Bu kapsamda Okul-Kur'an kursu İş Birliğine Dayalı Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesi ile;**

1. Hafızlık eğitiminin ortaokul düzeyinde yapılması,
2. Hafızlık eğitimini erken kolay ve kalıcı hâle getiren erken yaş avantajından yararlanılması,
3. Öğrencilerin hafızlık eğitimi için ilgi, istidat ve kabiliyeti olanlar arasından seçilmesi,
4. Hafızlığa 5. sınıfta başlanması, 6. sınıflarda tamamlanması, 7. ve 8. sınıflarda pekiştirilmesi,
5. Öğrencilerin, okul ortamından, aileden ve sosyal çevreden uzak kalmadan örgün eğitimden azami düzeyde yararlanarak hafızlık eğitimi alması,
6. Millî, mânevî, ahlâkî, kültürel ve insânî değerlerin içselleştirilmesinde Kur'an ayetlerinin anlamından ve hafızlık eğitiminin kazanımlarından yararlanılması,
7. Öğrencilerin, ortaokul düzeyinde din eğitim ve öğretimi ile ilgili temel becerileri edinmeleri ve Kur'an'ın ana konuları hakkında bilgi sahibi olması,
8. Hafızlık eğitimi sürecinde çeşitli sosyal-kültürel etkinliklerle öğrencilerin kişisel becerilerinin ve sosyal yeteneklerinin geliştirilmesi,
9. Öğrencilerin hafızlık eğitimi vesilesiyle kazandıkları çalışma disiplini, zaman yönetimi gibi becerilerinin geliştirilmesi ve pekiştirilmesi,
10. Hafızlık eğitimi için ayrılan bir yıllık sürenin daha etkin ve verimli bir şekilde kullanılması,
11. Öğrencilerin bir üst öğrenime akademik açıdan hazırlanması ve hazırbulunuşluklarında bir mahrumiyet yaşanmaması,
12. Akademik öğrenme açısından velilerin beklentilerinin karşılanması, hedeflenmektedir.

D. KAPSAM:

Bu uygulama usul ve esasları, Bakanlıkça proje kapsamına alınan ve Din Öğretimi Genel Müdürlüğünce belirlenen projeyi uygulayan okullar ile Başkanlık Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğünce tespit edilen Kur'an kursları iş birliğinde gerçekleştirilen örgün eğitim ile birlikte hafızlık eğitimi ve hafızlık sonrası eğitim öğretim süreçlerine ilişkin meslekî,

akademik, sosyal, kültürel, sportif ve ahlâkî gelişim alanlarının destekleneceği faaliyetlerle ilgili esasları kapsar.

E. YÜKÜMLÜLÜK

1. Proje ile ilgili eğitim, program ve planlamaların uygulanmasında müftülük ve Millî eğitim müdürlükleri birlikte sorumludur.
2. Okul ve Kur'an kurslarında akademik eğitim için hafızlık eğitiminden, hafızlık eğitimi için akademik eğitimden taviz verilmez. Her iki eğitim, ilgili mevzuatlar çerçevesinde dengeli bir şekilde birlikte yürütülür.
3. Projeyi sınıf veya okul bazlı uygulayan okul ve Kur'an kurslarının bu uygulama usul ve esaslarına riayet etmesi zorunludur.
4. Uygulama usul ve esaslarına riayet etmeyen okul ve/veya Kur'an kurslarının proje uygulaması iptal edilir; her iki genel müdürlüğün koordine ettiği ve desteklediği okul ve/veya Kur'an kursları listesinden çıkarılır.
5. Listedен çıkarılan okul veya Kur'an kursları projeyi devam ettirmeleri hâlinde, okullar il/ilçe Millî eğitim müdürlüklerince, Kur'an kursları il/ilçe müftülüklerince uyarılır; veliler bilgilendirilir.
6. Projenin uygulanmasında müdürlükler ve müftülükler iş birliği içerisinde Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünce hazırlanan Hafızlık Eğitimi (Hazırlık, Hafızlık, Pekiştirme) modüllerinden ilgili mevzuatına göre yararlanır.

F. UYGULAMA İLE İLGİLİ GENEL ESASLAR

1. Projenin 5. sınıflarda okul merkezli Kur'an kursu destekli, 6. sınıflarda ise Kur'an kursu merkezli okul destekli olarak uygulanması esastır.
2. Okul-Kur'an kursu İş Birliğine Dayalı Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesi uygulayan proje okullar dışında bu projeyi okul veya sınıf bazında uygulamak isteyen okullar, il/ilçe Millî eğitim müdürlükleri kanalıyla Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne; Kur'an kursları ise il/ilçe müftülükleri kanalıyla Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğüne belirlenen tarihler arasında müracaat eder.
3. Müracaat eden okul ve/veya Kur'an kurslarının ilgili Genel Müdürlüklerce uygulama usul ve esaslarına göre değerlendirmesi yapılır.
4. Müracaat eden okul ve/veya Kur'an kursları; öğretmen ve öğretici sayısı ve niteliği, program yapısı, fiziki yeterlilik vb. alanlarda hazırlanan rapor doğrultusunda belirlenir. Fiziki mekân, sosyal imkân ve personel yeterliliği vb. gerekli şartları taşıyan okul ve Kur'an kurslarının müracaatları kabul edilir.

5. Proje gündüzlü veya yatılı olarak uygulanabilir. Zorunluluk hallerinde öğrenciler 5. sınıfta okul veya kurs pansiyonlarında; 6. sınıfta ise Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde-32/4 kapsamında Kur'an kurslarında yatılı olarak kalabilir.
6. Proje kapsamında Kur'an kursları yurt ve okul pansiyonları ile yurt ve pansiyonlara ait eğitim ortamları öğrencilerin yaş gruplarına göre oluşturulur. Ortakokul düzeyindeki öğrenciler ile lise düzeyindeki öğrenciler aynı ortamlarda barınamaz.
7. Okullar, öğrencilerin hafızlık ve akademik eğitim süreçleri ile ilgili verileri haftalık ve aylık olarak e-okul ve Din Öğretimi Genel Müdürlüğü Kalite Takip Sistemi (KTS) üzerinden sisteme kaydedilmesini sağlar.
8. Kur'an kursları, öğrencilerin hafızlık eğitimleriyle ilgili günlük ders takiplerini yapar ve sisteme işler.
9. Hafızlık eğitiminde Başkanlığın projeye yönelik hazırladığı eğitim programı uygulanır. Her iki Genel Müdürlüğün mutabakata vardığı bazı yöntem ve teknikler de uygulanabilir.
10. Haftalık kurs ve okul ders programının planlanmasında günün ilk saatleri DİB hafızlık eğitimi programı ile MEB Kur'an-ı Kerim derslerine ayrılır.
11. Okul ve Kur'an Kursları birbirlerine mevzuat çerçevesinde öğretici/öğretmen, öğretim materyali vb. eğitim desteği verir.
12. Proje kapsamındaki Kur'an kursları ile bu kurslarda görev alacak öğretmenler alanında yetkin, nitelikli, öğrencilerin gelişim süreçlerine hakim öğretmenlerden seçilir ve görevlendirilir.
13. Öğretmen ve Kur'an kursu öğretmenlerine eğitim öğretim yöntem ve ezberleme teknikleri, pedagojik formasyon, sınıf, zaman yönetimi vb. konularda kendi kurumlarınca veya ortaklaşa hizmetiçi eğitim programları düzenlenir.
14. Hafızlık eğitiminde, öğrencilere MEB Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde-32/4 kapsamında bir yıl izin verilir.
15. Yönetmelikte belirtilen 1 (bir) yıllık izin 6. sınıfta kullanılması temel ilkedir.
16. Projenin başarıyla yürütüldüğü okullarda 1 (bir) yıllık ara verme izni kullanılmayabilir.
17. Okul-Kur'an Kursuna Dayalı Örgün Eğitimle Birlikte Hafızlık Projesinde;
 - (a) 5. sınıfta: Hafızlığa hazırlık sürecinin tamamlanması ve hafızlığa başlanması,
 - (b) 6. sınıfta: Eğitim-öğretime bir yıl ara verilmesi ve hafızlık eğitiminin tamamlanması,
 - (c) 7. sınıfta: Hafızlığın pekiştirilmesi, talimi ve akademik eğitimin yapılması,
 - (d) 8. sınıfta: Hafızlığın pekiştirilmesi, talimi ve liseye geçiş sürecine hazırlık yapılması esastır.
18. Örgün eğitimle birlikte hafızlık eğitiminde, öğrencilerin en geç 6. sınıfın sonundaki ağustos ayında hafızlıklarını bitirmeleri ve okula başladıklarında en az bir defa haslama

(pekiştirme) yapmaları öngörülür.

19. 6. sınıf sonunda hafızlığını tamamlayamayan öğrenciler, 7. sınıfta belirli bir plan dâhilinde okula devam ederken hafızlıklarını tamamlar.
20. Okul ve kurslar hafızlığını tamamlayan öğrencilerin hafızlık tespit sınavına girebilmesi için gerekli işlemleri takip eder.
21. MEB Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde- 32/4 kapsamında eğitim-öğretime sadece bir yıl ara verilir.
22. İlgili yönetmelik kapsamında okula bir yıl ara vermesine izin verilen öğrenciler, devam edemedikleri eğitim ve öğretim yılına ait derslerden okul müdürünün sorumluluğu ve koordinesinde, alan öğretmenlerinden oluşturulacak komisyonca sınava alınır. Sınavlarda başarılı olanlar bir üst sınıfa devam ettirilir.
23. Eğitime bir yıl ara veren 6. sınıf öğrencilerine akademik öğrenmeden uzak kalmamaları için eğitim-öğretim yılı içerisinde veya ihtiyaç halinde yaz dönemlerinde; Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler ve İngilizce derslerinden ihtiyaç odaklı destekleyici eğitimler verilir.
24. Eğitime ara veren öğrencilere yönelik açılan destekleme ve yetiştirme kursları en fazla haftada iki gün toplam 6 veya 8 ders saatini geçmeyecek şekilde düzenlenir. Bu takviyeler hafta içi ve hafta sonlarında etkili ve verimli bir şekilde uygulanır.
25. Okul ve Kur'an kurslarında öğretmenler ile Kur'an kursu öğreticileri sürekli istişare hâlinde bulunur.
26. Projenin uygulanmasında maddî ve yerel imkânlardan yararlanmak ve hedeflenen amaçları gerçekleştirmek için okul ve Kur'an kursları; üniversite, ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve yerel yönetimlerle iş birliğine gider.
27. Proje kapsamında hafızlık belgesini alan öğrenciler, Bakanlıkça belirlenen ve hafızlık kazanımlarının korunup geliştirilmesine imkân tanıyan nitelikteki Anadolu imam hatip liselerine yönlendirilir.
28. Velilerin il adres değişikliği nedeniyle başka ile taşınmaları durumunda öğrencilerin aynı proje kapsamındaki okul ve Kur'an kurslarına nakilleri yapılır.
29. Okul ve Kur'an kurslarında il adres değişikliği nedeniyle nakli yapılan öğrenciler kontejan kapsamı dışında değerlendirilir.
30. Proje kapsamındaki öğrenciler yaz aylarında gerekli hâllerde MEB Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği kapsamında pansiyonlarda barınır ve pansiyon hizmetlerinden yararlanır.
31. Uygulama usul ve esasları okul ve Kur'an kurslarından gelen öneri ve ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenerek ek maddeler hazırlanır.

G. TANITIM

1. Projenin tanıtımından il/ilçe Millî eğitim müdürlükleri, il/ilçe müftülükleri okul, Kur'an kursları birlikte sorumludur.
2. Millî eğitim müdürlükleri okul müdürlükleri aracılığıyla öğrenci ve velilere yönelik proje hakkında tanıtım ve bilgilendirme çalışmaları yapar.
3. Müdürlükler ve müftülükler projenin tanıtımına ve öğrenci seçimine yönelik hazırlıklara aralık ayında başlar ve bir sonraki yıla ait çalışma takvimini koordineli olarak hazırlar.
4. Proje kapsamındaki okul idaresi, ilkokullarda toplantı ve tanıtım faaliyetleri gerçekleştirir.
5. Yazılı değerlendirme ve mülakat yoluyla gerçekleştirilecek öğrenci seçimleri için tanıtım faaliyetleri ve ön başvurular ocak, şubat ve mart aylarında yapılır.
6. Müftülükler cami, Kur'an kursu ve Diyanet gençlik merkezlerinde projenin tanıtımını yapar.

H. HAFIZLIK EĞİTİM AŞAMALARI

Okul-Kur'an kursu iş birliğine dayalı örgün eğitimle birlikte hafızlık projesi 6 (altı) aşamadan oluşmaktadır.

1. **Öğrenci Seçimi:** Proje kapsamındaki okul ve Kur'an kurslarında öğrenim görececek öğrenciler, akademik ve mesleki açıdan yetenek ve hazırbulunuşluk düzeylerine göre seçilir. Müdürlük ve müftülükler öğrenci seçimlerini okul ve Kur'an kursları iş birliğinde koordine eder.
Buna göre;
 - (a) Hafızlık eğitimi adayları, ilkokul 4. sınıfı bitiren ve hafızlığa ilgi, istidat ve kabiliyeti olan öğrenciler arasından, projeyi uygulayan okul müdürünün başkanlığında 4 (dört) kişiden oluşan komisyonca nisan, mayıs veya haziran aylarında seçilir. İşbirliği yapılan Kur'an kursu yöneticisi ve bir öğreticinin komisyonda bulunması zorunludur.
 - (b) Öğrenciler, başta akademik düzey olmak üzere Kur'an-ı Kerim-i okuma, ezberleme ve genel yetenek düzeylerinden ve komisyonca belirlenen kriterler üzerinden değerlendirmeye tabi tutulur.
 - (c) Okul ve Kur'an kursları, gerekli hâllerde hafızlık eğitimine alınacak öğrencileri, velileri önceden bilgilendirmek koşuluyla yaz eğitimi sonrasında müftülüklerce belirlenen komisyonca kriterlere göre yeniden değerlendirebilir. Komisyonda okul müdürü veya görevlendireceği bir personelin bulunması zorunludur.
 - (d) Bir eğitim-öğretim yılında okullara alınacak öğrenci sayısının projenin gerçekleşmesine uygun bir sayıda olmasına dikkat edilir. Öğrenciler sınıflara dengeli bir şekilde Kur'an okuma seviyelerine göre yerleştirilir.
2. **Hafızlığa Hazırlık:** Seçilen öğrencilere 4. sınıfın bitiminin yaz aylarında yoğunlaştırılmış

Kur'an'ı Kerim ön hazırlık eğitimi verilir. Kur'an kursuna ve İmam hatip ortaokulu 5. sınıfa kaydı yapılan öğrencilere ise Başkanlığın hazırladığı hafızlık programı ve okul müfredatı çerçevesinde çizelgeye uygun seçmeli Kur'an-ı Kerim dersleri verilir.

- 3. Hafızlığa Başlama:** 5. Sınıfta, hafızlığa hazırlık eğitimini tamamlayan öğrenciler “Ocak” ayı içerisinde hafızlığa başlar. Öğrenciler, aynı eğitim-öğretim yılının “Mayıs” ayı sonuna kadar her cüzün sonundan en az 3 (üç) sayfa ezberler. Bu dönemde öğrenciler, Kur'an-ı Kerim'den en az 90-120 sayfa ezber kazanımına ulaşır.
- 4. Ezberleme:** 6. sınıfta ilgili Yönetmeliğe göre bir yıl hafızlığa ayrılan öğrenci, bu sürede (yaklaşık 15 ay) Diyanet İşleri Başkanlığınca açılan A, B veya C grubu Kur'an kursuna devam ederek hafızlığını tamamlar.
- 5. Hafızlık Pekiştirme (Haslama):** Hafızlığını tamamlayan öğrenciler, okulda 7. sınıfa devam eder. Bu öğrenciler, DİB hafızlık eğitim programı ve çizelgeye göre hafızlığını pekiştirir/tekrar eder.

İ. HAZIRLIK

1. Yaz eğitimi programlarında öğrencilere tashih-i huruf, dudak talimi ve tecvit eğitimi verilir; Kur'an-ı Kerim'i yüzünden seri okuma çalışmaları yaptırılır.
2. Hafızlık eğitiminde ön hazırlık ve hazırlık en fazla 7 aydır. Bu süre, Haziran ayında başlar, Ocak ayında sona erer. Hazırlık süresini erken tamamlayan öğrenciler hafızlığa erken başlatılır.
3. Hafızlık hazırlık eğitimi süresince öğrenciye “hadr” okuyuşu kazandırılır, talim çalışmaları ile harflerin mahreçlerine ve kelimelerin telaffuzlarına özen gösterilir, tecvid kurallarına riayet edilir.
4. Hafızlık eğitiminde, öğrencilere tavır, okuma tarzı ve kulak aşinalığı kazanmaları için ülkemizin meşhur hafızlardan Kur'an-ı Kerim tilâveti dinlemeleri sağlanır ve teşvik edilir. İsteyen öğrenciler, İslam dünyasından farklı hafızların okuyuşlarını da dinleyebilir.
5. Yaz döneminde öğrencilere Kur'an eğitimleri yanında ayrıca sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler yaptırılır.

J. HAFIZLIK EĞİTİMİ

1. Hafızlık eğitiminde “hafızlık süreci” yaklaşık 20 aydır. Öğrenciler 5. sınıfın sonuna kadar her cüzün sonundan en az 3 (üç) sayfa ezber yapar. Geriye kalan 15 ay içerisinde hafızlığını tamamlar.
2. Öğrenciler, ezberlerini “hadr” okuyuşu ile verir. Bu okuyuşta, harflerin mahreç ve telaffuzlarına dikkat edilir; tecvid kurallarına uyulur. Ezberler bu hususlara riayet edilerek dinlenir.

3. Kur'an kursu öğreticileri öğrencilerin günlük ezber takiplerini düzenli olarak yapar.
4. Hafızlık takip komisyonunca hafızlık eğitimine devamı uygun görülmeyen öğrenciler hafızlık eğitimi kapsamında çıkarılır.
5. Komisyonca hafızlık eğitimi yapamadığı tespit edilen öğrencilerin velileriyle rehberlik hizmetleri çerçevesinde görüşülür.
6. Proje kapsamında hafızlık eğitimine devam edemeyeceği tespit edilen ve başka bir okula nakli yapılamayan öğrenciler için okullarda Kur'an-ı Kerim ağırlıklı sınıflar oluşturulur.
7. Öğrenciler, Kur'an-ı Kerim ağırlıklı sınıfların oluşmadığı durumlarda uygun sınıflara yerleştirilir.
8. Projeyi okul bazlı uygulayan okullarda, hafızlık eğitimine devamı uygun görülmeyen öğrencilere yönelik 25-30 cz veya 1-5 cz ezberleme gibi eğitimler uygulanır. Bu öğrencilere komisyon tarafından belirlenmiş sure ezberleme eğitimi de uygulanabilir.

İ. HAFIZLIK PEKİŞTİRME

1. Beşinci sınıfta hafızlığa başlayan ve hafızlığını tamamlayan öğrencilere hafızlık pekiştirme eğitimi uygulanır.
2. Proje kapsamında hafızlığını tamamlayan 7. ve 8. sınıf öğrencileri, DİB hafızlık eğitimi programı ve çizelgede belirtilen zorunlu ve seçmeli Kur'an-ı Kerim dersleri çerçevesinde pekiştirme eğitimine devam eder.
3. Kur'an kursları hafızlığını tamamlayan öğrencilerin hafızlık tespit sınavlarına girmelerine yönelik gerekli tüm iş ve işlemleri yapar, öğrencileri bu sınavlara hazırlar.
4. Hafızlık belgesini alan 8. sınıf öğrencileri Bakanlıkça belirlenen ve hafızlık kazanımlarının korunup geliştirilmesine imkân tanıyan nitelikteki Anadolu imam hatip liselerine yönlendirilir.
5. Anadolu imam hatip lisesi ve imam hatip ortaokullarında öğrenim gören öğrencilerin hafızlıklarının korunmasına yönelik tedbirler alınır ve öğrencilerin mesleki ve akademik yönden gelişmeleri için müdürlük ve müftülükler arasında ortak çalışmalar yapılır.

J. KUR'AN-I KERİM DERS SAATLERİ VE ÖĞRETMEN YETERLİKLERİ

1. Projeyi uygulayan okullarda DİB hafızlık eğitimi programının yanı sıra izelge çerçevesinde zorunlu ve seçmeli Kur'an-ı Kerim dersleri verilir.
2. İlgili mevzuat çerçevesinde zorunlu ve seçmeli Kur'an-ı Kerim derslerine Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip veya müezzin-kayyımlar görevlendirilir.
3. Çizelgede Kur'an-ı Kerim dersinin iki (2) saati zorunlu, altı (6) veya sekiz (8) saati seçmeli

olarak belirlenir. Projenin amacına ulaşması için Kur'an-ı Kerim derslerinin en az 6 saatine alanında yetkin Başkanlık personeli Kur'an kursu öğreticisi, imam-hatip veya müezzin-kayımların görevlendirilmesi sağlanır.

4. Öğretmen norm kadro durumuyla ilgili gerekli hâllerde, zorunlu Kur'an-ı Kerim derslerine Kur'an öğretiminde tecrübeli hafız veya tashih-i huruf seminerlerine katılmış kıraati düzgün öğretmenlere öncelik verilir.

K. EĞİTİM ORTAMLARI, REHBERLİK VE SOSYAL ETKİNLİKLER

1. Proje kapsamında hafızlık eğitimi alan öğrencilerin kendi akranlarıyla birlikte, akademik hayattan ve okul ortamından uzak kalmadan hafızlık eğitimi almaları esastır.
2. Okul ve Kur'an kursları hafızlık eğitimi kapsamındaki öğrencilerin moral ve motivasyonlarını artırıcı rehberlik hizmetlerinde bulunur.
3. Öğrenciler okul ve Kur'an kurslarında rehber öğretmenler tarafından takip edilir ve desteklenir.
4. Öğrencilerin, hafızlık için eğitim-öğretime ara verdikleri bir yıllık süre içerisinde akranlarıyla bağlarının kopmaması ve okul ortamıyla irtibatlarının devamının sağlanması için okulların fiziki ortamlarından, sosyal etkinliklerden ve eğitim imkânlarından yararlanmaları sağlanır.
5. Okul ve Kur'an kurslarında öğrencilerin aktif olduğu öğrenme ortamları oluşturulur. Çalışmaların verimli yürütülmesi için standartlara uygun salon, kütüphane, okuma salonu, laboratuvar, kıraat odası, ezber yapma mekânları, zümre odaları, atölyeler vb. eğitim ortamları hazırlanır; öğrencilerin daha özgün ortamlarda ders çalışmalarına imkan sağlayan fiziki ortamlar tasarlanır.
6. Okul ve Kur'an kurslarında fiziki imkanlar dahilinde tecvid ve talim uygulamalarında kullanılmak üzere "Kur'an Tilavet Odası" oluşturulur. U düzeni şeklinde hazırlanan odada diğer sınıfları rahatsız etmeyecek şekilde mikrofon sistemi kurulur. Duvarlarda, Kur'an-ı Kerim hat ve levhaları yer alır.
7. Kur'an Tilavet Odası'nda, meşhur Kur'an kârihlerine/üstadlarına ait ses dosyaları, tecvid ve Kur'an tilaveti ile ilgili görsel materyal ve kitaplar bulundurulur.
8. Öğrencilerin hafızlık eğitimi sebebiyle sene kaybı yaşamaması için Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği Madde 32/4'te yer alan sınavla ilgili hükümler etkin bir şekilde uygulanır. Öğrencilerin sene kaybına müsadde edilmez.
9. Okul haftalık ders programları, öğrencilerin hafızlık eğitimi almalarına uygun şekilde hazırlanır.
10. Okul ve Kur'an kurslarında öğrencilerin temel İslam bilimleri ile ilgi duydukları alanlarda

yeteneklerini keşfetmeye yönelik bilimsel, sanatsal, sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler yapılır.

11. Okulda ve Kur'an kurslarında öğrenciler; sinema, belgesel film, drama etkinliği, sosyal sorumluluk projesi, bilim fuarı, münazara ve sportif faaliyet vb. etkinliklere katılır.
12. Proje kapsamındaki okul ve Kur'an kurslarında eğitim-öğretim faaliyetlerinin niteliğini geliştirmek ve sosyal etkinliklerin sayısını artırmak amacıyla il/ilçede bulunan yükseköğretim kurumu, gençlik ve spor il/ilçe müdürlüğü, il kültür ve turizm müdürlüğü, belediye, sivil toplum kuruluşu ve spor kulüpleri ile diğer resmî ve özel kurum veya kuruluşlarla iş birliği yapılır; söz konusu kurumların her türlü araç-gereç ve diğer imkânlarından yararlanmaya yönelik girişimlerde bulunulur.
13. Proje kapsamındaki okullarda eğitime bir yıl ara verilen dönemler dışında akademik derslere yönelik DYK kapsamında hafta içi veya hafta sonlarında kurslar açılabilir. Kurs programları ile dersler arasındaki uyum okul idarelerince planlanır.
14. Okul ve Kur'an kurslarında hafızlık eğitimi ile ilgili etkinlik, yarışma ve hafızlık icazet merasimleri il/ilçe Millî eğitim müdürlük ve il/ilçe müftülükleriyle işbirliği içerisinde ortaklaşa gerçekleştirilir.
15. İcazet merasimlerinde okul-Kur'an kursu yöneticisi, ilçe/il müdürleri ve müftüleri düzeyinde temsillere özen gösterilir.
16. İcazet merasimiyle ilgili davetiye, afiş ve broşürlerde DÖGM ve DİB EHGM Müdürlükleri logolarının yanı sıra duruma göre okul-Kur'an kursu, müdürlük ve müftülük logoları ve kurum adları birlikte kullanılır.
17. Okul ve Kur'an kurslarında velilerle sürekli iletişim hâlinde bulunulur. Veliler öğrenciler hakkında yüz yüze görüşme veya iletişim araçlarıyla haftalık veya aylık periyotlarla rehberlik servislerinden de destek alarak sürekli bilgilendirilir.
18. Okullarda, proje kapsamındaki öğrenci velilerine Din Öğretimi Genel Müdürlüğünce hazırlanan "Hafızlık Sürecinde Anne Babalara ve Eğitimcilere Yol Haritası" vb. rehberlik kitapları dağıtılır.
19. Müftülük ve müdürlüklerce yılda en az bir kez velilere yönelik hafızlık eğitimiyle ilgili çalıştay, seminer vb. etkinlikleri düzenlenir.

L. HAFIZLIK EĞİTİMİNDE LAFIZ-MANA ÖĞRETİMİ

1. Lafız-Mânâ eğitiminde öğretim materyali olarak Diyanet İşleri Başkanlığı yayınları arasından çıkan "Lafzın Hâmili, Mânânın Âmili" kitabı esas alınır.
2. Öğrenciler ders verme esnasında ilk sayfalarda (ezber yaptıkları ham (çiğ) sayfa/sayfalar) öne

çıkan ayeti ve anlamını söyler. Ayrıca öğrenciler, ayetle ilgili kitapta yer alan açıklamaları özetler.

3. Okul ve Kur'an kurslarında öğrencilerin Kur'an-ı Kerim'in ilahi mesajını anlayıp öğrenmelerine yönelik imkan dahilinde aşağıdaki lafız-mana etkinlikleri de gerçekleştirilir. Lafız-mana etkinlikleri çerçevesinde öğrencilere;

(a) **Namaz Surelerinin Anlamı:** Öğrencilere namaz surelerinin mealleri öğretilir. Bu surelerin kısaca açıklamaları yapılır.

(b) **Kur'an Ayetlerine Dikkat Çekmek:** Öğrencinin ders verdiği sayfalarda bazı ayetlere dikkat çekilir, ayetlerin anlamı üzerinde durulur.

(c) **Sayfanın Anlamını Özetlemek:** Öğrenci ezber dersini verdikten sonra genel olarak sayfada nelerden bahsedildiğini kısaca özetler.

(d) **Sure ve Ayetler Üzerinden Soru Sormak:** Öğrencilere, sure ve ayetlerde öne çıkan mesajlar üzerinden sorular sorulur.

(e) **Serlevha Ayetler:** Öğrenciler, "*Hafız: Lafzın Hamili Mananın Amili*" adlı eserde Kur'an-ı Kerim'in her bir sayfası için serlevha olarak belirlenen ayetleri lafız ve manalarıyla bilir. Ezberlenen sayfaların serlevha ayetlerle zihinlere kodlanması ve anlamlarıyla hafızalarda pekişmesi sağlanır.

4. **LCD Ekran veya Kur'an Levhaları:** Okul ve Kur'an kurslarında, öğrencilerin görebileceği uygun mekânlarda LCD ekranları kullanılır. Bu ekranlarda, Kur'an-ı Kerim'den ayet ve Peygamberimizden hadisler anlamlarıyla birlikte verilir; öğrencilerin dikkatleri çekilir.

5. **Aşır Okuma:** Cemaatle kılınan namazlarda veya belirli programlarda öğrencilerin aşır-ı şerif okumaları sağlanır. Bu okumalarda aşır-ı şeriflerin farklı yerlerden olmasına özen gösterilir. Programlarda aşır-ı şeriflerin anlamları anlayış ve kavrayış seviyelerine göre öğrencilerle görsel veya işitsel olarak paylaşılır.

6. **Kur'an Muhtevalı Söyleşiler:** Okul ve Kur'an kurslarında belirli periyotlarda; muhtevala uyumlu, söyleşi tadında, öğrencileri bıktırmayacak Kur'an gündemli toplantılar gerçekleştirilir.

7. **Kur'anî Değerler-Kavramlar ve Dayanakları:** Lafız-mana etkinliği çerçevesinde Kur'an-ı Kerim'de yer alan temel değer ve kavramlarla ilgili olarak Diyanet İşleri Başkanlığı ve Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne hazırlanan kitaplardan uygulama usul ve esasları çerçevesinde yararlanılır.

M İZLEME VE DEĞERLENDİRME

1. Projeyi uygulayan okul ve Kur'an kurslarında hafızlık ve akademik eğitim kapsamında "İzleme ve Değerlendirme Komisyonu" oluşturulur.
2. Komisyon; il/ilçe Millî eğitim müdürü, ilgili okul müdür/müdür yardımcısı, il/ilçe müftüsü, Kur'an kursu yöneticisi, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni ve/veya meslek dersleri öğretmeni (tercihen hafız), Kur'an kursu öğreticisi ve rehber öğretmen olmak üzere 7 kişiden oluşur ve yılda iki defa toplanır. Komisyonda Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi öğretmeni ve/veya meslek dersleri öğretmeni ve Kur'an kursu öğreticileri koordinatör olan öğretmen ve öğreticilerden seçilir.
3. Komisyon hafızlık ve akademik eğitim süreçleriyle ilgili tespit edilen hususları bir rapor hâlinde ilgili genel müdürlüklere gönderir.
4. Ayrıca, projeyi takip etmek ve gerekli koordinasyonu yürütmek üzere okul ve Kur'an kursu idaresi tarafından 1 (bir) koordinatör öğretmen ve 1 (bir) koordinatör Kur'an kursu öğreticisi görevlendirilir.
5. Kur'an kursları öğreticileri öğrencilerin hafızlık eğitimleriyle ilgili günlük ders takiplerini yapar ve sisteme işler.
6. Okul ve Kur'an kursları ders yılı sonunda, yapılan faaliyetleri, özgün uygulamaları, elde edilen kazanımları ve projenin uygulanmasına ilişkin görüş ve önerileri içeren eylem raporunu ve **Ek-1** formunu sistem üzerinden elektronik ortamda Genel Müdürlüklere gönderir.
7. Okul ve Kur'an kursları; durum saptama, değerlendirme ve geliştirme açısından usul ve esaslara göre her yıl mahallinde değerlendirmeye tabi tutulur.
8. Usul ve esaslara riayet etmeyen okul ve Kur'an kursları proje kapsamından çıkarılır.
9. Her iki genel müdürlükçe hafızlık eğitim süreçleriyle ilgili yılda en az bir kez değerlendirme toplantısı, çalıştay vb. çalışmalar gerçekleştirilir.